

Welkom in Stockholm

AANKOMST IN STOCKHOLM	3
WAT U NIET MAG MISSEN	4
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	6
STOCKHOLM IN 3 DAGEN	8

Gamla Stan

© L. Davilla/age fotostock

AANKOMST IN STOCKHOLM

Vanuit Arlanda (ARN)

45 km ten noorden van Stockholm.
☎ 109 10 00 - www.swedavia.se/arlanda

TREIN

Arlanda Express – De snelste manier. 20 min. tot het Centraal Station. Halte onder terminals 2, 3, 4 en 5. 530 SEK HT. Tickets te koop bij de verkoopautomaten (betalen met bankpas mogelijk).
☎ 0771 720 200 - www.arlandaexpress.com

BUS

Flygbussarna – De goedkoopste manier. 40 min. tot het Centraal Station. Verschillende haltes. 198 SEK HT. Verkoopautomaat en loket bij de uitgang van de terminal. ☎ 0771 51 52 52 - www.flygbussarna.se

TAXI

De verschillende taxibedrijven hanteren een vaste prijs. Geef voorkeur aan de grote bedrijven (📞 blz. 18) om malafide taxi's te vermijden. Reken op 520 SEK en 30 min. reistijd tot het centrum.

Vanaf Bromma (BMA)

10 km ten westen van Stockholm. ☎ 109 40 00 - www.swedavia.se/bromma

BUS

Flygbussarna – 20 min. tot het Centraal Station. 170 SEK HT. Verkoopautomaat en loket bij de uitgang van de terminal.

TAXI

Geef voorkeur aan de grote taxi-bedrijven. Ca. 220 SEK (15 min.) tot het centrum.

Vanaf Skvasta (NYO)

105 km ten zuidwesten van Stockholm. Luchthaven waar Ryanair landt.
☎ 0155 28 04 00 - www.skavsta.se

BUS

Flygbussarna – 1 1/3 uur tot het Centraal Station. 298 SEK HT. Rechts bij het verlaten van de luchthaven. Automaat in de luchthaven.

Vanaf Västerås (VST)

100 km ten noordwesten van Stockholm. Luchthaven voor de low-costmaatschappijen. ☎ 021 80 56 00 - www.vst.nu

BUS

Flygbussarna – 1 1/4 uur tot het Centraal Station. 268 SEK HT. Bij het verlaten van de terminal.

ALL-INTICKET

*Het ticket **SL Access 24 uur/72 uur** (115/230 SEK) is ideaal voor een weekend. Het is geldig in alle metro's, trams, bussen (behalve naar de luchthavens) en treinen (ook naar de luchthavens, tegen een meerprijs). Inlichtingen: **www.sl.se**.
📞 'Openbaar vervoer', blz. 15.*

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooiste plekjes'

1

Gamla Stan★★★
Vouwkaart D5 - blz. 28

2

Openluchtmuseum Skansen★★★
Vouwkaart F5 - blz. 68

3

De archipel★★★ van Stockholm
Kaart omgeving van Stockholm -
 blz. 84

4

Vasamuseum★★★
Vouwkaart E4 - blz. 66

5

Scandinavisch Museum★★
Vouwkaart F4 - blz. 70

6

Koninklijk Paleis★★
Vouwkaart D5 - blz. 36

7

Strandvågen★★
Vouwkaart E4 - blz. 61

8

SoFo
Vouwkaart E7 - blz. 79

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **De belangrijkste Vikingschat ter wereld bewonderen.** Deze wordt bewaard in de Gouden Zaal van het Oudheidkundig Museum, waar u teruggevoerd wordt naar de tijd van deze onverschrokken krijgers, waarvan groot en klein nog durft te dromen. 📍 *blz. 61.*

♥ **Meer te weten komen over Alfred Nobel, de man achter de prijs.** Bezoek het Nobelmuseum dat hulde brengt aan de laureaten en ondergebracht is in het voormalige beursgebouw op het Stortorget. Of proef van het galadiner van de uitreiking, dat het hele jaar door geserveerd wordt in het restaurant Stadshuskällaren. 📍 *blz. 32 en 99.*

♥ **Genieten van een hippe maaltijd in Södermalm.** In deze trendy wijk is de sfeer op zijn best rond de Nytorget, met zijn vele bars en restaurants. Midden op het plein ligt een park met speeltoestellen voor de allerkleinsten. Gezelligheid troef! 📍 *blz. 79 en 102.*

♥ **Deelnemen aan de heilige 'fika'.** De hele Zweedse levensstijl ligt vervat in deze traditionele koffiepauze. Trek naar een van de tearooms in de oude stad en geniet bij voorkeur van een warme chocolademelk met een kaneelbroodje, weggedoken in een dekentje, dat in de winter ter beschikking wordt gesteld. 📍 *blz. 104.*

♥ **Door de kunstige tuintjes van Koloniområde kuieren.** De oude volkstuintjes ten zuidwesten van Södermalm en hun lieflijke houten huisjes, worden ingenomen door kunstenaars die hun werk tonen te midden van de aanplantingen. Vooral in de lente is dit een betoverende plek. 📍 *blz. 81.*

♥ **Inschepen voor een mini-boottocht voor de prijs van een metroticket.** Na een korte boottocht uit het centrum bereikt u de oevers van Djurgården, het groene eiland waar het aangenaam picknicken is bij mooi weer voor u een van de vele musea bezichtigt. 📍 *blz. 66.*

♥ **Meer te weten komen over Zweeds design.** Ter aanvulling van

© N.-J. Noren/Indage fotostock

Picknicken bij het Koninklijk Paleis

Schaatsen op het bevroren water

het Nationaal Museum dat in 2018 heropende (met een volledige afdeling voorbehouden voor Zweeds design), kunt u ook een bezoek brengen aan de meubel- en accessoirewinkels van Norrmalm en Östermalm. Ontdek hoe design deel uitmaakt van het dagelijkse leven. blz. 109 en 132.

♥ **Een verzameling porselein inslaan van de archipel.** Gustavsberg is dubbel genieten! Allereerst is er de korte tocht door de prachtige archipel van Stockholm (20 min. per ferry). Dan maakt u kennis met het culturele en commerciële centrum gewijd aan porselein en tafelkunst. blz. 85.

♥ **In de zomer een frisse duik nemen.** De kwaliteit van het water in het Mälarmeer en de Oostzee zorgt ervoor dat u (bijna) overal in Stockholm kunt zwemmen, vooral in de archipel. blz. 84.

♥ **Detoxen in de sauna.** Dit gebruik is zo ingeburgerd dat u in bijna alle hotels en openbare zwembaden een sauna vindt. Ideaal om de geheimen van het Zweedse welzijn te ontdekken! blz. 117.

STOCKHOLM IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Ontdek Stockholm al kuierend door de steegjes van het hart van de stad, de oude wijk **Gamla Stan**★★★ (blz. 28). Voorzie minstens twee uur voor het bezoek aan het **Koninklijk Paleis**★★ (blz. 36), het grootste kasteel van Europa dat nog in gebruik is en niet minder dan 608 vertrekken telt!

► 's Middags

Gamla Stan is een trekpleister voor lekerbekken. Een ouderwetse taverne of een hip Scandinavisch, gastronomisch restaurant? Aan u de keuze (blz. 98)!

► Na de middag

Ga naar **Kungsholmen** (blz. 44) en bezichtig er het **stadhuis**★★, een van de emblemen van de stad. Of geeft u liever de voorkeur aan het

eiland **Skeppsholmen** (blz. 56) en zijn opmerkelijke **Museum voor Moderne Kunst**★★ (blz. 58)? Trek vervolgens naar de chique wijk **Östermalm** (blz. 61), waar u onder meer het **Oudheidkundig Museum**★★ vindt.

► Avond

Blijf in Östermalm en geniet er van het bruisende nachtleven, vooral rond het plein **Stureplan** (blz. 115), vermaard om zijn restaurants, cocktailbars en nachtclubs, het ontmoetingspunt voor gegoede jongeren.

De tweede dag

► Ochtend

Neem de ferry naar het tuineiland **Djurgården**★★ (blz. 66), met een ruime keuze aan parken en musea. Niet te missen zijn het

EEN MUSEUMSTAD

*Meer dan 80 musea! Dit is een van de verrassingen die de Zweedse hoofdstad in petto heeft. Niet te missen zijn: het **Vasamuseum**★★★ (blz. 66), het openluchtmuseum van **Skansen**★★★ (blz. 68), het **Scandinavisch Museum**★★ (blz. 70), het **Middeleeuws Museum**★★ (blz. 40) en het **Oudheidkundig Museum**★★ (blz. 61)... Ongeacht wat uw voorkeur geniet, in Stockholm vindt u beslist wat naar uw gading: **Pipi Langkous in Junibacken**★ (blz. 71), de geschiedenis van de aquavit in het **Alcoholmuseum**★ (blz. 72), hedendaagse fotografie in **Fotografiska**★ (blz. 76), de marine (blz. 64), porselein (blz. 85), wetenschap en technologie (blz. 65), volkskunde (blz. 65)... Zelfs **ABBA** heeft hier een eigen museum★★ (blz. 71)!*

👉 Omwille van de vele troeven en om zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid te bieden ze te bezichtigen, heeft het ministerie van Cultuur sinds februari 2016 een tiental openbare musea gratis toegankelijk gemaakt.

Vasamuseum★★★ (blz. 66) en het openluchtmuseum van **Skansen★★★** (blz. 68). Reist u met kinderen, dan is het pretpark **Gröna Lund** (blz. 23), een van de drukstbezochte van Zweden, beslist de moeite waard.

► 's Middags

In Stockholm zijn de **museumrestaurants** vaak van uitstekende kwaliteit, vooral dat van het **Alcoholmuseum** (Spritmuseum Restaurant, nieuwe Scandinavische keuken, blz. 102) en van **Junibacken** (mooi uitzicht op het meer, blz. 71). Meer zin in iets sprookjesachtigs? Ga dan naar het **kasteel van Rosendal**, waar u kunt smullen van verschillende gerechten, broodjes en gebak (blz. 106).

► Na de middag

Neem de metro of de boot naar **Slussen** voor een lange wandeling op het eiland **Södermalm★★** (blz. 74). De kleurrijke, houten huizen van de vroegere arbeiderswijk vormen een van de grootste troeven van Stockholm.

► Avond

In **Nytorget** of **SoFo** (blz. 79) vindt u de hipste restaurants en bars. In de steegjes in de buurt bereikt het nachtleven zijn hoogtepunt. Bij mooi weer kunt u kiezen voor een romantische wandeling langs de **Fjällgatan** (blz. 77), met een prachtig uitzicht op de stad.

De derde dag

► Ochtend

Houd deze dag vrij om de **archipel van Stockholm★★★** (blz. 84) te verkennen, een natuurlijk pareltje tussen het Mälarmeer en de Oostzee. De eerste eilanden liggen op twintig minuten varen van het centrum.

► 's Middags

Picknick aan de rand van het water of proef van een haringgerecht in een van de restaurants op de eilanden.

► Na de middag

In de zomer kunt u genieten van een zwempartij in een van de krekken, met op de achtergrond bossen en houten huisjes. Bind in de winter de schaatsen onder, wandel door de sneeuw of geniet van een sauna.

► Avond

Keer terug naar de wijk **Gamla Stan★★★** en neem plaats in een van de hippe restaurants (blz. 98). Een avondwandeling door de steegjes vormt een perfecte afsluiter van uw weekendje Stockholm. Tenzij u nog een laatste hoogtepunt wilt beleven in de Icebar in Normalm (blz. 104, *reserv. verplicht*). Genieten van een cocktail in een decor van ijs bij - 7 °C, gehuld in een pooloutfit? Een kiekje om te bewaren!

© Holger Mettler/Stock

Sergels Torg in de schemering

PRAKTISCHE INFO

Ambassades

België – Kungsbroplan 2 - ☎ 534 80 200 - ma.-vr. 9.30-12.30 u en 13.30-16.00 u - diplomatie.belgium.be/nl

Nederland – Götgatan 16A - enkel na afspraak - ☎ 855 693 300 - www.netherlandsandyou.nl/your-country-and-the-netherlands/sweden

Banken

De belangrijkste Zweedse of Scandinavische banken zijn Handelsbanken, Swedbank, Nordea en SEB. Van deze banken zijn overal in de stad kantoren te vinden.

Geldautomaten heten hier 'Bankomat'.

☎ 'Openingstijden', blz. 16.

Elektriciteit

De gebruikte netspanning is 220 volt, zoals overal in continentaal Europa.

Feestdagen

De avond voor feestdagen sluiten musea, cafés, restaurants en winkels vroeger dan gewoonlijk.

1 januari: Nieuwjaar

6 januari: Driekoningen

Goede Vrijdag

Pasen (zondag en maandag)

1 mei: Dag van de Arbeid

Hemelvaart

Pinksteren

6 juni: Nationale feestdag en Dag van de Zweedse vlag

Midzomerdag, Feest van de H. Johannes (valt op een zaterdag in de periode van 20 tot 26 juni)

Zaterdag van Allerheiligen (tussen 31 oktober en 6 november)

25 en 26 december: Kerstmis

Fietsen

City Bikes, vrij te gebruiken stads-fietsen, is jammer genoeg een nogal ingewikkeld systeem. De stations (enkel van april tot okt.) stellen fietsen ter beschikking van 6.00 u tot 22.00 u (fietsen kunnen teruggebracht worden tot 1.00 u 's nachts). De fietsen kunnen maximaal drie achtereenvolgende uren uitgeleend worden. Daarna moet u de fiets terugbrengen naar een station en hem opnieuw uitlenen. Doet u dit niet, dan krijgt u strafpunten. Na drie strafpunten wordt uw uitleenkaart definitief geblokkeerd.

Tarieven – Seizoenskaart (geldig april-okt.): 300 SEK (250 SEK via Internet), driedagenkaart: 165 SEK.

Inlichtingen – www.citybikes.se.

Foaien

In restaurants is een fooi van 5 tot 10 % gebruikelijk. Bij restaurant- of taxirekeningen kunnen in het algemeen op de twee daartoe voorziene lijnen onder het rekeningbedrag de fooi en het nieuwe totaalbedrag ingevuld worden. Wie geen fooi wenst te geven, haalt de lege ruimte onder het rekeningbedrag gewoon door en neemt het totaalbedrag over.

Heffingen

Zweden heeft naast Denemarken het hoogste belastingniveau ter wereld. De btw bedraagt meestal 25 %. Op levensmiddelen, hotelovernachtingen of kunstwerken die direct bij kunstenaars worden verworven, wordt 12 % btw berekend, bij personenvervoer (trein, vliegtuig, taxi, bus), boeken en kranten of toegangskaartjes voor sport- of cultuurevenementen bedraagt de btw 6 %. Omdat Zweden tot de Europese Unie behoort, kunnen inwoners van de EU er niet taxfree inkopen. Wie niet in een EU-land woont, kan bij aankopen van meer dan 200 SEK in winkels aangesloten bij **Global Blue** (www.globalblue.com) en op luchthavens 12,5 tot 17,5 % terugvorderen.

Internet

Internetcafés verdwijnen stilaan uit het straatbeeld door de opkomst van

wifiverbindingen. De meeste hotels beschikken over een gratis internetverbinding. Het volstaat om de code bij het onthaal te vragen. Ook heel wat cafés en restaurants bieden deze dienst aan. Tot slot bieden de openbare bibliotheken, Toeristenbureaus en bepaalde openbare gebouwen gratis internet, zonder toegangscode.

Mensen met een handicap

Zweden besteedt heel veel aandacht aan de integratie van mensen met een beperking. De stad Stockholm ontwikkelde een programma, 'Stockholm, the city for everyone' (online beschikbaar, in het Engels), met als doel de toegankelijkheid van de stad uit te breiden en dit tegen 2030.

Inmiddels werden reeds heel wat werken uitgevoerd, vooral wat de wegen, de toegankelijkheid van culturele gebouwen en sportfaciliteiten en het openbaar vervoer (ook de ferry's die de archipel doorkruisen) betreft. Privégebouwen beschikken meestal over een aangepaste ingang en toiletten.

Meer informatie over de toegankelijkheid voor personen met een handicap vindt u op www.visitsweden.org en op accesstrip.org.

Openbaar vervoer

'Aankomst in Stockholm', blz. 3.

Kaart van de metro aan de binnenzijde van het omslag.

Het net telt metrolijnen (*tunnelbanan*), tramlijnen (*tvärbanan*), forenzentreinen (*pendeltåg*) en bussen (*buss*). SL, de maatschappij die het openbaar vervoer van Stockholm beheert, biedt bezoekers

NOODNUMMERS

Europees noodnummer: 112

Politie: 114 14

Dokters met wachtdienst: 112

Tandarts: 545 512 20

Verloren voorwerpen:

401 07 88 - Bergsgatan 54

Verlies bankpas:

– Belgische reizigers, alle kaarten:

0032 (0)70 344 344

– Nederlandse reizigers: alle creditcards:

0031 (0)88 3855 372

(Bankpassen Meldcentrale)

diverse interessante mogelijkheden, zoals kortingen voor reizigers jonger dan 20 of ouder dan 65 jaar. Het kaartje **SL Access** kost 20 SEK en is nodig om uw ticket te kunnen opladen. 24 uur: 115 SEK, kinderen: 70 SEK; 72 uur: 230 SEK, kinderen: 140 SEK, 7 d. 300 SEK, kinderen 180 SEK.
☎ 60 01 000 - www.sl.se.

Openingstijden

Winkels – Van 9.30 u tot 18.00 u, van ma. tot vr. en van 9.00 u tot 14.00 u of 16.00 u op za. en zo. De grote ketens blijven op za. open tot 19.00 u.

Banken – Van 9.00 u tot 15.00 u van ma. tot vr. en op do. tot 16.00 u.

Apotheken – *Apotek* in het Zweeds. Zelfde openingstijden als de winkels. De apotheek CW Scheele, dicht bij het Centraal Station (Klarabergsgatan 64 - M T-Centralen), is dagelijks doorlopend geopend.

Pers

In Stockholm verschijnen twee ochtendbladen (*Dagens Nyheter* en *Svenka Dagbladet*), twee avondbladen in tabloidformaat (*Aftonbladet* en *Expressen*) en een gratis dagblad, *Metro*.

Post

De belangrijkste postdienst heet Posten (www.posten.se). De klassieke postkantoren zijn verdwenen en vervangen door eenvoudige loketten in supermarkten of krantenwinkels. Ze zijn geopend van 9.00 u tot 17.00 u van maandag tot vrijdag en van 10.00 u tot 13.00 u op zaterdag. De brievenbussen zijn geel. Binnen Europa betaalt u 14 SEK voor een normale zending (tot 50 gram).

Postzegels zijn te koop in postkantoren, kiosken en krantenwinkels.

Roken

In 2001 bereikte Zweden als eerste land ter wereld de doelstelling van de WGO dat minder dan 20 % van de bevolking rookt. Sinds 1 juni 2005 is roken wettelijk verboden in alle bars, cafés, restaurants, discotheken enz. De wet laat ook toe om binnen de muren van een etablissement een 'rookzaal' in te richten, waar de consumptie van maaltijden of drank verboden is. In de praktijk zijn deze echter zeldzaam. Rokers kunnen soms wel terecht op overdekte en verwarmde terrassen.

Zweden zijn overigens grote verbruikers van *snus*. Deze tabaksvariant, die verkrijgbaar is in kleine portiezakjes of als vochtig poeder, wordt door de gebruiker onder de bovenlip gestopt. De populariteit blijkt helaas ook uit de vele zwartachtige, weinig appetijtelijke vlekken die de muren (en soms plafonds) van de Stockholmer metro en het plaveisel ontsieren. *Snus*, verboden in de rest van de Europese Unie, is een product met een hoog nicotinegehalte, dat soms het tandvlees aantast en storingen van de spijsvertering en het hartslagritme zou kunnen veroorzaken. Desondanks gaan in Zweden steeds meer stemmen op om *snus* naar de overige landen van de EU uit te voeren, onder het voorwendsel dat het aantal rokers zou dalen en het product geen longkanker veroorzaakt. Doch voor het zover komt, zal er nog veel water door de zee stromen, temeer omdat ook *snus* verslavend werkt...

GAMLA STAN ★★★

(Oude Stad)

Gamla Stan is net een levensgroot museum en een paradijs voor voetgangers. Zodra de bezoeker de Riksbron of de Vasabron oversteekt, wordt hij als het ware ondergedompeld in het verleden: de smalle straatjes worden omzoomd door oude Hanzepanden. De drie hoofdstraten, Stora Nygatan, Österlånggatan en vooral Västerlånggatan, die in het zuiden van de oude stad samenlopen, bulken van de pittoreske winkeltjes (kunst, antiek, kleding, speelgoed), schaars verlichte cafés en vaak rustieke café-restaurants.

► **Bereikbaarheid:** 🚶 Gamla Stan. Ook trams 2 en 3 rijden respectievelijk naar het oosten en het westen van de Oude Stad. De wijk zelf is vrij klein en kan te voet verkend worden.

Detailkaart van de wijk blz. 30. Uitneembare vouwkaart D5.

► **Aanraders:** De Västerlånggatan is de meest toeristische. Verken beslist ook de rustigere straatjes in het oosten, achter het kasteel.

📍 'De beste adressen', blz. 98, 104, 108, 114 en 118.

28

Gamla Stan bestaat uit de eilanden **Stadsholmen**, waar de stad werd gesticht, **Riddarholmen** (📍 blz. 42) met zijn gerechtsgebouwen, **Helgeandsholmen** (📍 blz. 40), bijna volledig in beslag genomen door het parlement, en **Strömsborg**, een piepklein eiland dat tot in de 18de eeuw onbewoond was. De eerste stadswal (1250), een eenvoudige stenen muur, waaraan de oude stadskern zijn typische hartvorm ontleent, stond binnen de perimeter tussen de huidige **Österlånggatan** en **Västerlånggatan**. De zuidpunt van de **Skeppsbron** was het centrum van de buitenlandse handel; de belangrijkste uitgevoerde grondstoffen waren koper en ijzer, die gewogen werd op de **Järntorget** ('ijzermarkt'). Voor de export bestemde koopwaren werden geladen in de

haven van Kornhamn, de huidige **Kornhamnstorg**, aan de kant van het eiland die aan het Mälarmeer grenst. Gamla Stan was aanvankelijk een doolhof van straatjes met houten huizen en werd dan ook meermaals door brand verwoest. Na de heropbouw in de 17de eeuw kreeg het centrum zijn huidige uitzicht.

Slottsbacken

(Kasteelheuvel)

Vouwkaart D5

De steil naar het water aflopende 'kasteelheuvel' biedt mooie uitzichten op de indrukwekkende musea aan de overkant van het water. Voor zichzelf ontwierp de koninklijke architect Tessin de Jongere het mooie **Tessinska Palatset**, tegenover het Koninklijk Paleis. Het zou oorspronkelijk samen met andere gebouwen de omgeving van

30

UIT ETEN	Pubologi.....	Stampen.....
Bistro & Grill Ruby.....	34	1
Den Gyldene Freden.....	IETS DRINKEN	Tweed.....
28	Chokladkoppen.....	14
De Svarta Fären.....	19	WINKELN
27	Grillska Huset.....	1
Djuret.....	1	Gamla Stans
72	Sundbergs Konditori.....	Konfektyrbutik.....
Frantzén.....	2	1
77	UITGAAN	Handfaste.....
Pastis.....	Pharmarium.....	3
42	18	Kalikå.....
		2

het paleis luister bijzetten, doch het project werd gekelderd door de eindeloze oorlogen van Karel XII. Nu is het paleis de ambtswoning van de gouverneurs van de provincie Stockholm. Aan het water staat het beroemde **standbeeld van Gustaaf III** van Sergel.

Skeppsbron

Vouwkaart D5

Eeuwenlang vormde de Skeppsbron het uitstalraam van Stockholm, want dit was de eerste indruk die met de boot aankomende reizigers van de stad kregen. Nu

is het een van de drukste verkeersaders tussen de wijken in het noorden en het zuiden van Stockholm. Statige panden langs het water herinneren aan de 17de en de 18de eeuw, toen de Skeppsbron bestond uit een reeks handelshuizen van rijke kooplui, de zogenaamde 'aristocraten van de Skeppsbron'.

Storkyrkan ★★

(Kathedraal)

Vouwkaart D5 – Toegang via Trångsund - ☎ 723 30 16 - www.stockholmsdomkyrkoforsamling.se - 9.00-16.00 u - gratis rondleiding op verzoek - 40 SEK.

De kathedraal van Stockholm of 'grote kerk', waar koninklijke huwelijken en kroningsplechtigheden worden voltrokken, was in de middeleeuwen de enige parochiekerk van de stad. Ze werd gebouwd rond 1279 en ingehuldigd in 1306. Om het gebouw met het nabijgelegen Koninklijk Paleis in harmonie te brengen, werd de buitenzijde in de jaren 1740 verfraaid met een barokgevel en een lantaarntoren. Het interieur is het product van diverse uitbreidingen,

die voltrokken werden in de 14de en de 15de eeuw. De indrukwekkende laatgotische kerk met haar massieve rode baksteenzuilen, bekroond door een hoog stergewelf, bekoort met een weelderig barokmeubilair. Het meest in het oog springende kunstwerk is de buitengewone 15de-eeuwse beeldengroep van de **H. Joris die de draak velt★★★**, een monument dat herinnert aan de zege van de Zweden op de Denen (de draak) bij de slag van Brunkeberg in 1471. Dit houten beeld van **Bernt Notke**, een meester uit Lübeck die van 1483 tot 1498 in Stockholm werkte, wordt beschouwd als een van de grootste meesterwerken van de middeleeuwse houtsnij kunst in Noord-Europa. De halsketting van de draak werd vervaardigd uit het gewei van een eland; naast de H. Joris (Sten Sture) herkent de bezoeker een prinses (Stockholm) op een sokkel in de vorm van een kasteel met pinakels. Het beeld werd besteld door de held zelf, regent **Sten Sture de Oude**. De **preekstoel** (van rond 1700) en een deel van de noordelijke **tribune** (1686)

HET BLOEDBAD VAN STOCKHOLM

*Bij de dood van de Zweedse regent Sten Sture de Jonge op 5 februari 1520 probeerde zijn weduwe Christine tevergeefs het hoofd te bieden aan koning Christiaan II van Denemarken, die de verovering van Zweden leidde. Deze laatste betrad Stockholm en werd op 3 november gekroond. Tientallen aanhangers van de regent, die opkwamen tegen het bewind van Christiaan II, werden in de week na zijn troonsbestijging als kettters onthoofd op het marktplein of verdrongen. Onder de slachtoffers ook **Erik Wasa**, vader van de latere koning Gustaaf I. Dit bloedbad was het begin van een nieuwe Zweedse opstand, onder leiding van Gustaaf, die aan het hoofd stond van een coalitie tegen de Denen. Hij heroverde de troon in juni 1523.*

UIT ETEN

Bijna alle restaurants pakken 's middags uit met goedkope menu's (🍴 'Uit eten', blz. 19). Het prijsniveau voor wijn is aan de hoge kant.

📍 *Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. Sommige adressen staan ook aange-duid op de detailkaart van de wijk.*

Gamla Stan

Detailkaart van de wijk blz. 30

Nadat de hoofdstedelingen de wijk lange tijd links lieten liggen vanwege de toeristische drukte, hebben ze de weg naar de oude stad teruggevonden, tegenwoordig het hoofdkwartier van culinair Stockholm.

TUSSEN € 10 EN € 25 (100/250 SEK)

42 **Pastis** – D5 - Baggensgatan 12 - M Gamla Stan - ☎ 20 20 18 - www.pastis.se - 11.30-14.30 u (za. 16.00 u), 17.00-1.00 u - zo. *gesl.* De naam en het interieur doen Frankrijk en het zuiden alle eer aan. De keuken daarentegen is op-en-top Zweeds. In de zomer worden enkele tafeltjes buitengezet.

56 **Bistro & Grill Ruby** – D5 Österlånggatan 14 - M Gamla Stan - ☎ 20 57 76 - www.grillruby.com - 17.00-1.00 u - brunch: za. en zo. 12.00-17.00 u. Franse bistro met

politiek-erotisch getinte fresco's van Erik Dietman. De gerechten zijn zowel Frans als Zweeds geïnspireerd. Klein terras in het geplaveide straatje.

TUSSEN € 25 EN € 50 (250/500 SEK)

27 **De Svarta Fären** – D5 - Stortorget 16 - M Gamla Stan - ☎ 20 06 71 - www.desvartafaren.se - 11.00-23.00 u. Deze vroegere apotheek, waarvan de kelder gebruikt werd voor de distillatie van water en alcohol, ademt nog altijd de sfeer van toen. Verzorgde continentale gerechten.

28 **Den Gyldene Freden** – D5 - Österlånggatan 51 - M Gamla Stan - ☎ 24 97 60 - www.gyldenefreden.se - 11.30-22.00 u, za. 13.00-22.00 u - zo. *gesl.* Een van de grote klassiekers van Stockholm (🍴 blz. 34), ondergebracht in een herberg uit het begin van de 18de eeuw met prachtige, gewelfde kelders. Zweedse keuken.

MEER DAN € 50 (500 SEK)

72 **Djuret** – D5 - Lilla Nygatan 5 - M Gamla Stan - ☎ 506 400 84 - www.djuret.se - enkel diner behalve vr.middag - *gesl.* eind juni tot eind sept. - *reserv. verplicht.* Uniek! Hier wordt het menu samengesteld rond een bepaald thema, rond één enkel dier (varken, eend enz.), altijd biologisch en in alle mogelijke varianten! Om te proeven onder het toezien van de vele jachttrofees.

77 **Frantzén** – D5 - Lilla Nygatan 21 - M Gamla Stan - ☎ 08 20 85 80 - www.restaurantfrantzen.com - di.-za.

18.00-1.00 u - *reserv. verplicht*. Een van de meest gewaardeerde restaurants van Stockholm. Een beperkt aantal plaatsen (23 couverts) voor een uitzonderlijke, culinaire ervaring op basis van uitstekende seizoensproducten.

34 Pubologi – **D5** - *Stora Nygatan 20* - *Gamla Stan* - 50 64 00 86 - www.pubologi.se - 17.00-23.00 u - *zo. en juli gesl.* Reserveer vooraf om te proeven van de innovatieve keuken van deze gastronomische pub: wilde eend met gekonfijte rodekool, appelen met jasmijnkaramel... Dit is de nieuwe Zweedse keuken, geserveerd met een mooi aanbod biertjes en wijnen.

Kungsholmen

Detailkaart van de wijk blz. 52-53

**TUSSEN € 10 EN € 25
(100/250 SEK)**

78 La Petite France – **B5** - *John Ericssonsgatan 6* - *Rådhuset* - 618 28 00 - www.petitefrance.se - 8.00-18.00 u, *za. en zo.* 9.00-17.00 u. Voor een ontbijt of een brunch in een vaak drukbezette kroeg. U kunt uw aankopen ook meenemen en een plaatsje zoeken aan het water wat verderop. 's Avonds wordt de plek omgevormd tot kleine bistro.

MEER DAN € 50 (500 SEK)

79 Stadshuskällaren – **C5** - *Hantverkargatan 1* - *Rådhuset* - 08 586 218 30 - www.stadshuskallarensthlm.se. Als u dit toeristische restaurant aanbevolen krijgt, dan is het voor het Nobelmenu (1695 SEK/pers.), traditioneel een kopie van het menu dat geserveerd wordt in de Blauwe Zaal na de prijsuitreiking van 10 december.

Normalm, Skeppsholmen

Detailkaart van de wijk blz. 52-53

**MINDER DAN € 10
(100 SEK)**

40 Hötorgshallen – **D3** - *Hötorget* - www.hotorgshallen.se - 10.00-18.00 u (*za.* 16.00 u) - *zo. gesl.* Markthal met talloze restaurants, kraampjes en specialiteitenwinkels. Een feest voor de zintuigen en niet al te duur.

75 Vete-Katten – **C3-4** - *Kungsgatan 55* - *Hötorget* - 20 84 05 - www.vetekatten.se - *ma.-vr.* 7.30-19.30 u, *za.* 9.30-17.00 u, *zo.* 12.00-17.00 u. Dit etablissement is bekend om zijn *semklas* op Vastenavond (brioches met slagroom). Al vierentwintig jaar lang omvat het een bakkerij, tearoom en restaurant waar u terecht kunt voor een snelle hap. Om mee te nemen of ter plaatse te verorberen op het binnenplaatsje.

**TUSSEN € 10 EN € 25
(100/250 SEK)**

47 Martins Gröna – **D3** - *Regeringsgatan 91* - *Hötorget* - 411 58 50 - www.martinsgrona.com - 's *avonds en za.-zo. gesl.* Een voortreffelijk vegetarisch restaurant in Stockholm, met lasagna op donderdag en *burritos* op vrijdag.

**TUSSEN € 25 EN € 50
(250/500 SEK)**

71 Smak – **D3** - *Oxtorgsgatan 14* - *Hötorget* - 22 09 52 - www.res-tauragentm.com - *za.middag en zo. gesl.* *Smak* betekent... 'smaak' in het Zweeds en dat is ook het concept van dit adres: hier kiest u kleine degustatiebordjes volgens het aantal smaken

dat u wenst te proeven, tussen één en zeven smaken per bordje.

59 Operakällarens Bakfickan – D4 - Operahuset - Karl XlI:s torg 3 -

M Kungsträdgården - ☎ 676 58 00 - www.operakallaren.se. Eenvoudig en lekker. Deze intieme bistro is bekend om zijn Zweedse specialiteiten. Het is een van de drie restaurants van de opera. Reserveren is niet mogelijk, heb gewoon geduld tot er een tafeltje vrijkomt, vooral rond lunchtijd. Terras bij mooi weer. Iets verrijnder en op hetzelfde adres vindt u Operakällaren Matsa.

MEER DAN € 50 (500 SEK)

63 Rolfs Kök – C3 - Tegnergatan 41 -

M Rådmanngatan - ☎ 10 16 96 - www.rolfskok.se - 11.30-1.00 u (za. en zo. vanaf 17.00 u). Een restaurant met een voorgeschiedenis! Het geldt immers sinds de opening in 1989 als toonbeeld van modern Zweeds design, dankzij de weldoordachte filosofie van Jonas Bohlin en diens spitsbroeder Thomas Sandell. De keuken is eerder klassiek en Zweeds getint. De dagschotel staat op het krijtbord vermeld. Prachtige wijnkaart.

Östermalm

Detailkaart van de wijk blz. 52-53

MINDER DAN € 10 (100 SEK)

60 Café Rosengården – E3 - Historiska Museet - Narvavägen 13-17 -

M Karlaplan - ☎ 519 556 10 - www.historiska.se - 10.00-17.30 u - ma. gesl. sept.-mei. Leuk restaurantje midden in het Oudheidkundig Museum.

TUSSEN € 10 EN € 25 (100/250 SEK)

68 Strandbryggan Sea Club – F4 - Strandvägskajen 27 - bus 47 en 69 -

☎ 660 37 14 - www.strandbryggan.se - 10.00-1.00 u - gesl. okt.-maart.

Drijvend restaurant op een ponton langs de Strandvägen, bij de toegang tot het eiland Djurgården. Er wordt alleen gegeten op het terras, dus enkel bij mooi weer... Gespecialiseerd in zeevruchten en barbecue.

55 Östermalms Saluhall – E3 - Östermalmstorg - **M** Östermalms-torg - www.ostermalmshallen.se - 9.30-18.00 u (vr. 19.00 u, za. 16.00 u) - zo. gesl. De vele cafés en restaurants in deze prachtige markthal uit 1888 zijn ideaal voor een snelle hap uit het vuistje.

TUSSEN € 25 EN € 50 (250/500 SEK)

36 Brasserie Bobonne – E3 - Storgatan 12 - **M** Östermalmstorg - ☎ 660 03 18 - www.bobonne.se - za.middag en zo. gesl. Een gezellig, knus restaurant met twee eetzalen met oude tegelvloer en een open keuken, vanwaar heerlijke aroma's opstijgen. Franse invloeden, moderne details en enkele Zweedse klassiekers.

MEER DAN € 50 (500 SEK)

48 Mathias Dahlgren Matbaren – DE4 - Grand Hotel - Södra Blasieholmshamnen 6 - **M** Kungsträdgården - ☎ 679 35 84 - www.mdghs.com - za.middag en zo. gesl. De 'kantine' van een van de beste Zweedse chef-koks. Op de kaart staan eenvoudige gerechten, maar met een moderne toets en origineel gebracht.

70 Wedholms Fisk – D4 - Nybrokajen 17 - **M** Kungsträdgården - ☎ 611 78 74 - www.wedholmsfisk.se - za.middag en zo. gesl. Vermoedelijk het beste visrestaurant van de stad, in een verzorgde, heldere omgeving.

Vertaling	Valérie Maes
Omslagontwerp	Keppie & Keppie
Omslagfoto	Antony Mc Aulay/Shutterstock.com
Ontwerp binnenwerk	Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel	Le Guide Vert Stockholm Week-end
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Directie	Philippe Orain
Uitgevers	Anne Duquénoy, Lucie Fontaine, Julie Subtil (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie	Guyline Idoux, Maura Marca, Elisabeth Morris, Pierre Plantier, Olivier Truc
Cartografie	Cristian-Mihaita Constantin, Géraldine Deplante, Daniel Duguay, Thierry Lemasson, Florica Paizs Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2014 TomTom. All rights reserved. This material is proprietary and the subject of copy- right protection, database right protection and other intellectual pro- perty rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.
Met dank aan	Didier Broussard, Marie Simonet

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2018

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Papiermolen 14-24 3994 DK Houten degroenereisgids@lannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudig en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2018/45/210 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-4881-9